

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Gazdasági előadások Zomborban.

(T. Z.) Nagyfotosságu és magasan kiemelkedő eseményt képeznek gazdasági életünkben azok az előadások, amelyek szombaton és vasárnap folytak le a debreceni gazdasági tanintézet kitűnő tanárainak közreműködésével a délvidék és a megye gazdaközönségének óriási részvétele mellett.

Régi idők patriarkális életének képét mutatta az a két nap, mely nemcsak a szűkebben vett gazdasági osztálynak, hanem e város egész társadalmának eseményekben és eredményekben gazdag napjai voltak. Mi, akik ha talán nem is vagyunk azon helyzetben, hogy a lefolyt gazdasági események fölött szakyszerű véleményt mondjunk, mindazonáltal az általános benyomásainkat összegezve, okvetlen konstatálnunk kell, hogy a cél el lett érve. A várost impozáns számban keresték fel nemcsak a megye legtávolabb eső részéből is az érdeklődők, hanem a délvidék más megyéiből is, mintegy dokumentálva, hogy a lelkes ajkáról elhangzó felhívó szózat igaz visszhangra talált.

Ma mindenütt és mindenben a tanítás korszakát éljük. A szédületes haladás már régen szűkké tette az iskola határait és feladatává tette mindenkinék az élettől tanulni meg mindazt, amit a semminemű sablonba nem szorítható, modern világhaladás lázas sietőséggel produkál. Mindenütt és mindenben; a tudományban, a kultúrában, a társadalomban s kétszeresen azon a téren, ahol a világhaladás legeklatánsabb vívmányai, a technika által megteremtett raffinált eszközök és módok, az acéltestű gépcsodák leginkább nyerne alkalmazást: az iparban és a gazdaságban! A gazdának, az iparosnak, hogy termelésének eredményét nemcsak a saját, de az általános közjó érdekében a lehető legmagasabb fokig fejleszthesse, feltétlen szüksége van a szakadatlan tanulásra, mert az idő feltartóztatlan fut tova s minden pillanata, minden órája az alkalomnak megszámlálhatatlan sokaságát szüli, melyeknek elmulasz-

tása az egyén részéről örökös bűn, a közszel szemben.

Hála és elismerés illeti tehát azokat, akik az ideális eszmét szívvel és lélekkel követik s abban lelik minden iránybani működésüknek legszebb jutalmát, ha a felvilágosodás, a haladás fáklyájával megvilágítják mindazt, amit megvilágítani a nép, a haza érdekében a legszebb, legönzettelenebb és legáldásosabb feladat

Visszatekintve a pár nap előtt lefolyt eseményekre, melyek mély nyomokat és eltörölhetetlen emléket hagytak maguk után minden résztvevőnél azok között, akiknek ez erkölcsi sikerekben oroszlánrész jut, elsősorban áll e megye illusztris vezére, Latinovits Pál főispán.

Az övé az eszme, az övé a szép eredmény és az a semmivel össze nem hasonlítható, felemelő és lelkesítő érzés: melyet csak a jó cselekedet, az önzetlenül teljesített munka szül a szívbe. Akik pedig őt ebben támogatták, méltó katonái voltak vezérüknek. A lelkes tanári gárda élén Kerpely Károly igazgatóval Ormándy János, Sporzon Pál, Hajós István, Juhász Árpád, Csérer Lajos urak igaz lelkesedéssel, a fáradtság legcsekélyebb nyoma nélkül teljesítették nehéz tisztüket és kivívták az egész megye, e város és a Délvidék intelligens gazdaközönsége százainak osztatlan dicséretét és elismerését. Legyen e tény konstatálása részükre a legszebb jutalom.

A lefolyt gazdasági előadásokról a szokásos tudósítást a következőkben adjuk közre. Ott kezdjük el, ahol a program szerint is kezdődött t. i. az ismerkedési estélynél.

Pénteken, folyó hó 12-én a délutáni vonattal érkeztek meg a debreceni gazdasági tanintézet tanárai névszerint: Kerpely Kálmán igazgató, Ormándy János, Sporzon Pál, Hajós István, Juhász Árpád, Csérer Lajos tanárok, Szilasy Zoltán az O. M. G. E. titkára gazdasági író. Az érkező vendégeket az állomáson: Gyorgyovánszky György és Latinovits Szaniszló fogadták. A vendégek ezután a város fogataira ültek és az Elefánt-szállóbeli lakásukra hajtottak. Este 9 órakor kezdődött a programszerű ismerkedési estély. Városunk előkelőségei ez alkalommal nagy számmal jelentek meg azon. Ott láttuk a többek között: Hauke Imre

polgármestert, Popp György és Koczkar Zsigmond tanácsosokat, Falcione Gusztáv kereskedelmi tanácsost, Gyorgyovánszky György gazdasági egyesületi igazgatót, Szalay Frigyes főispáni titkárt, Lang Gyula tanácsost, Schréter Károly, Konyovits Antal gazdasági egyesületi tagokat stb. Pancsova város képviselőjeként Jovánovits Sándor városi tanácsos jelent meg. Az estély a legkedélyesebb hangulatban folyt le. Pohárköszöntőket mondtak az est folyama alatt: Gyorgyovánszky György a vendégtanárokra. Szilasy Zoltán Zombor város közönségére.

Másnap azaz szombaton kezdődött meg a programban közzétett előadások. Az előadások kezdete reggeli 9 órára volt kitűzve. De már jóval a kezdet előtt, óriási közönség szállta meg a vármegyeház termeit, melyek ez alkalommal bizony alaposan szűknek bizonyultak. Az egyes járások szerint csoportosítva hatalmas rajokban érkeztek a gazdák, kiket a teremben már várt Latinovits Pál főispán s minden érkezőhöz volt pár szava.

A nagyterem ez alkalomra külön lett berendezve. Az északi végén egy hatalmas podium volt elhelyezve, melynek elején az előadói asztal átlott, mögötte pedig székek voltak felállítva a hivatalos kiktűdöttek, illetve képviselők részére. Az előadói emelvényel szemben katonás rendben voltak a székek elhelyezve, úgy hogy a legcsekélyebb fenakadás sem történhetett.

Az előadások megkezdése előtt Latinovits Pál főispán szép beszédet intézett a gazdákhoz, (melyet lapunk jövő számában közlünk) mire a podiumra lépett az első előadó Ormándy János és feszült figyelem közepette kezdette el az előadását. Ormándy a jövedelmező gazdálkodás alapfeltételeiről tartott előadást d. e. 9— $\frac{1}{2}$ 11 óráig, majd Sporzon Pál tanár az újabb gazdasági gépekről d. e. $\frac{1}{2}$ 11—12 óráig. Hajós István d. e. 12—1 óráig a sertések hizlalásáról, délután pedig Csérer Lajos beszélt a komlótermelésről, melyet német nyelven Pertschy Ferenc főtörzsorvos, rusnyákul pedig Pinterovits Jenő tolmácsolt.

Másnap vasárnap a gümőkór elleni védekezésről értekezett Hajós István tanár; a korai zöld takarmányok termeléséről Kerpely Kálmán igazgató; a vetőmag tisztításáról Juhász Árpád tanár. Néhány tanár előadását német nyelven is tolmácsolta.

Az előadásokat a mintegy 1000 főből álló közönség feszült figyelemmel hallgatta és minden egyes előadót lelkesen megjelnezték.

Méltó elismerés illeti úgy az O. M. G. E. kiktűdöttjét, ki az előadásokat vezette, mint vármegyei gazdasági egyesületünket, mely azokat rendezte.

A katonai nevelőintézetek tanterve. A félhivatalos „Magyar Nemzet” írja: Azokkal a téves híresztelésekkel szemben, melyeket a lapok a katonai nevelőintézetek tantervének új nyelvi beosztásáról hoztak, a következőkben bítelesen ismertetjük a tervezett új beosztást:

I. A katonai alreáliskolákban magyarul fognak taníttatni a következő tárgyak: vallás, magyar nyelv, történelem, kémia, fizika.

Német nyelven fognak taníttatni: a német nyelv, a francia nyelv, a földrajz, matematika, geometria és rajz, a katonai gyakorlatok és a torna.

Vegyelven fognak taníttatni: a természetrajz, szabadkézi rajz, ének és zene.

II. A katonai főreáliskolákban magyarul fognak taníttatni: vallás, francia nyelv, magyar nyelv, természetrajz, kémia, fizika, szabadkézi rajz.

Német nyelven fognak taníttatni: a német nyelv, földrajz, történelem, matematika és ábrázoló mértan.

Vegyelven nyelven fognak taníttatni: az ének és zene, katonai gyakorlatok, torna és vívás, valamint az egészségtan.

III. A gyalogsági hadapródiskolákban magyarul fognak taníttatni: a vallás, francia nyelv, magyar nyelv, matematika, fizika, ábrázoló geometria, szabadkézi rajz és szépírás.

Német nyelven fognak taníttatni: a német nyelv, földrajz, történelem, természetrajz, jogi oktatás, gyakorlati szabályzat, hadsereg szervezete, fegyver- és lövészet, tereptan, taktika és az utászat.

Vegyelven nyelven fognak taníttatni: katonai ügykezelés, katonai irány, ének és zene, katonai gyakorlatok és a torna.

IV. A tüzérségi hadapródiskolákban magyarul fognak taníttatni: vallás, magyar nyelv, francia nyelv, természetrajz, kémia, fizika, szabadkézi rajz.

Német nyelven fognak taníttatni: a német nyelv, földrajz, történelem, matematika, ábrázoló geometria, jogi oktatás, szolgálati szabályzat, gyakorlati szabályzat, hadsereg szervezete, fegyvertan, tereptan, taktika, utászat, erődítést, tüzérségi oktatás és lövészet.

Vegyelven nyelven fognak taníttatni: a katonai ügykezelés, irány, katonai gyakorlatok, vívás, torna és a lovaglás.

V. A lovassági hadapródiskolákban magyarul fognak taníttatni: a vallás, magyar nyelv, francia nyelv, természetrajz, kémia és szabadkézi rajz.

Németül fognak taníttatni: a német nyelv, földrajz, történelem, matematika, jogi oktatás, szolgálati szabályzat, gyakorlati szabályzat, hadseregi szervezet, fegyvertan, tereptan, taktika, utászat, egészségtan és lövészet.

Vegyelven nyelven fognak taníttatni: a katonai ügykezelés, katonai irány, katonai gyakorlatok, torna, vívás és lovaglás.

Lázongás Szóntán.

(Saját tudósítónktól.)

Felette szomorú jelenségről kell beszámolnunk. Szónta községében az ott már régóta lappangó szocialisztikus és anarchisztikus eszmék nyílt lázadásá törtek ki, veszejbe döntvén a lakosság testi és vagyoni biztonságát. A szocialisták már ez év eleje óta állandóan népgyűlés tartására engedélyt kérnek, amit a hatóság következetesen és helyesen megtagadott, mert tudta, hogy az izgatás legveszedelmesebb fajtája akarja a község békéjét felzavarni. Így tehát a most farsang vasárnapjára kérelmezett népgyűlést sem vette tudomásul Matkovits főszolgabíró, sőt előrelátással 12 csendőrt küldött ki az nap a helyszínére, hogy a hatósági tilalomnak érvény szereztessék. A népgyűlés nem is lett megtartva, ám de igen komoly jellegű forrongás tört ki.

Tegnapelőtt este 7 óra felé távirat érkezett az alispáni hivatalhoz Matkovits főbírótól, melyben jelzi, hogy lázadás tört ki a polgárság vagyona és élete veszélyben van s egyúttal segínyt kért. Megyei hatóságunk azonnal intézkedett, hogy a helyszínére rögtön katonaság küldessék ki. Tegnap hajnalban négy tiszt parancsnoksága alatt egy század katonaság vonult külön vonaton a helyszínére.

Az állapotok Szóntán igen elszomorítóak. Hírlik, hogy a szocialisták és a hatóság között komoly összettközés is volt s a csendőrök fegyverüket használták. Még nincs tudósításunk arról, vajjon történt-e sebesülés és menyi. Arról értesítenek, hogy a félrevezetett tömeg a jegyzői lakot, a főbíró lakását megtámadta, botokkal jár-kezel az utcán, fenyeget, tör-zuz s ordítva hangoztatja, hogy a törvényes állapotokat meg kell szüntetni s az anarchiát kell életbe léptetni.

E pillanatban vett, de eddig meg nem erősített hírek szerint a tömeg a község négy részén gyujtogatni is próbált.

Karácson Gyula alispán, ki egynehány nap óta gyengélkedik, ifj. Vojnits István főjegyzőt küldötte ki a helyszínére, a ki a tegnap délutáni vonattal ki is utazott Szóntára. — Ugyancsak a délutáni vonattal utaztak ki Bányai csendőrszázados és Kerekes János kir. ügyész.

Ujabb hírek a lázongásról.

Tudósítónk újabb a következő részleteket jelenti a lázadásról: A lázadás, mint azt már jeleztem, tegnap este 7 óra tájt tört ki. A nép ugyanis félre lévén vezetve, azon hiszemben, hogy a jelzett népgyűlés megtartatik, nagy tömegekben kezdett gyülekezni azon ház előtt, ahol a szocialisták gyűléseiket tartják. Ennek rögtön neszt vette a csendőrség s 10 ember nyomban a ház elé sorakozott és szétoszlásra szólította fel a tömeget, mely csodálatos módon, javarészből asszonyokból és leányokból állott, akik a férfiakat ellenállásra izgatták. Mindazonáltal a tüntetők morogva bár, de mégis engedtek a csendőrség felszólításának s lassan oszladozni kezdtek. Körülbelül egy fél óra alatt tiszta lett az utca és a tüntetők inkább az utcák sarkán csoportosultak. A csend- és rendőrség azonban rögtön gátat vetett a csoportosulásoknak s szétoszlatta őket.

Este 7 óráig semminemű rendezettség nem történt. Matkovits Béla főbíró, aki mindent személyesen tette meg az intézkedéseket s maga is csitítani igyekezett a felizgatott népet, attól tartva, hogy az esthomály leple alatt újból ki fog törni a rendetlenkedés, a község utcáin osztotta szét a járőröket azon parancsral, hogy a tömegesebb csoportosulást rögtön akadályozzák meg.

Fél nyolc óra felé azonban mégis sikerült a lázongóknak összeverődni és pedig úgy, hogy a csendőrség figyelmét a község tulsó szélére terelték s ezalatt ók valami Szabó nevű egyén vezetésével, aki főkolompósa volt a lázongásnak, a legnagyobb csendben észrevétlenül a községi állatorvos lakása elé vonultak, ahol együtt voltak: Matkovits főbíró, Thurszky jegyző, a plébános és az állatorvos.

A mintegy 100—150 főből álló tömeg a védtelentl levő házat hirtelen megtámadta és éktelen ordítással bevverte az összes ablakokat, követelve, hogy a községi jegyzőt adják ki. A benlevőknek a behulló kövek elől hirtelen menekülniök kellett az épület hátsó szobáiba s itt várakoztak, amíg pár

perc múlva a csendőrség futólépésben meg nem érkezett.

A tömeg azonban mindinkább szaporodott s éktelen szitkokkal illetve a jegyzőt, nem akart mozdulni a ház elől. Ekkor történt, hogy a tömeg magatartása oly fenyegetővé vált, hogy a csendőrség vezetője erőiesen felszólította őket a szétoszlásra, különben a fegyvereket használni fogja. A tömeg egyrésze látva a csendőrség komoly magatartását, nyugalomra iutette a többieket. De hiába való volt ez. Az első vonalban állók vakmerően előre nyomultak a kordonig s ekkor a csendőrség szuronysegezve verte vissza a támadást. Két szuronyroham volt s ennek következtében többrendbeli sebesülés történt, amelyek azonban könnyebb természetűek. A szurony azonban megtette hatását, mert a tömeg visszahúzódott s egy óra alatt a csendőrség kitisztította az utcát. Lövés nem történt s az arról szóló hír csak a főkolompósa ajkáról származott, ezzel akarva fanatizálni a népet.

Ez a tegnapelőtti lázongás éjjelig tartott s kisebb csoportokban a község egyes részein mindaddig, amíg hajnalban a katonaság meg nem érkezett.

Városunkból egy század gyalogos vonult ki s amint megérkeztek, parancsnokuk rögtön apró járőrökre osztotta századának egy részét és ezeket utnak indította a község minden részébe. A század többi része készült-ségi állást foglalt el azokon a részeken, amelyen leginkább voltak veszélyeztetve.

A katonaság erőiesen fellépésének csakhamar meg volt az eredménye, mert reggelre az összes utcák néptelenek voltak, a korcsmák mindentt bezárattak és a katonaság erős kordonnal zárta el az utcákat.

Tegnap egész délelőtt csend honolt a községben, mindazonáltal e csend nagyon gyanus volt, úgy hogy a megfigyelés kétszeres erővel folyt. A hatóság embereinek első feladatát képezte a rend és nyugalom helyreállítása végett a főkolompósaikat elfogni. E főkolompósa az említett Szabó nevű egyén és Milos Márkó nevű fanatikus szocialisták voltak. A csendőrségnek rövid idő alatt sikerült megtudnia a két hősnek buvóhelyét s a járőrvezető egy erős járőr fedezete alatt el is indult elfogatásukra.

Egy korcsmá hátsó szobájában csakhamar rájuk is akadtak és a két meglepett parasztot, akik éppen egy újabb támadás részleteit beszélték meg, hamarosan le is tartóztatták. Megvasalva őket, utnak indították a község háza felé.

Rövidesen sikerült őket biztonságba helyezni, amint azonban nép a letartóztatás hírére megtudta, ismét csoportosulni kezdett. Dél felé csoportosulás ismét nagy arányokat vett, a készütség azonban nem avatkozott bele, miután a nép nyugodtan viselkedett, nem akarva a békés tanácskozásnak látszó gyülekezés erőszakos fölloszlásával a kedélyeket a tetőpontig felizgatni. A gyülekezés célja tényleg az volt, hogy egy deputációt válasszanak, akik interveniálnak majd az elfogottak érdekében.

A deputáció el is indult, de még nem is ért a község házához, amikor a tömeg hirtelen felkerekedett és fenyegetőzve vonult előre, követelve a két letartóztatott szabadon bocsájtását.

Erre már a katonaság sem maradt tétlen. A század parancsnoka riadót fuvatott s szuronysegezve neki vezényelte katonáit a népnek. Amint ezt a tömeg látta, eszeveszett

futásnak eredt, úgy hogy egy negyedóra alatt a tér kitrült anélkül, hogy a legkisebb sebesülés történt volna.

Délután négy órára a községben helyreállott a nyugalom s eddig nincs hír, hogy a nyugalmat megbolygatták volna. Kerekes János kir. ügyész a helyszínen van s megkezdte a főkolompások kiballgatását.

Letartóztatott városi főügyész.

Kecskemét város főügyészét, Horváth Ádámot, volt országgyűlési képviselőt a szabadkai rendőrség pénteken este, a kecskeméti rendőrség távirati megkeresésére letartóztatta. Azt a vádat emelték ellene, hogy körülbelül 4000 forint városi pénzzel eltűnt Kecskemétről.

Horváth Ádám már 8 án este Szabadkára érkezett. Egyik oda való vendéglőbe szállt s ott Horváth Antal budapesti magánhivatalnoknak írta magát a bejelentési lapra.

Szobáját el nem hagyta, szobájában evett. Pakkot nem hozott magával s ez tűnt föl mindenkinek. Mikor a rendőrség a kecskeméti rendőrség táviratát megkapta, azonnal feltűnt neki a Horváth Antal név, melyet a bejelentési lapon látott. Gyanakodni kezdett és gyanuja alaposnak is bizonyult, mert Horváth Antal csakugyan Horváth Ádám, a Kecskemétről eltűnt főügyész volt.

A szabadkai rendőrség már most táviratozott Kecskemétre, ahonnan Mészáros tanácsos azonnal Szabadkára utazott.

Mészáros pénteken érkezett Szabadkára. Mikor a személyazonosságot kétségen kívül megállapították, a szabadkai vendéget azonnal rendőri felügyelet alá helyezték s este a szállodából átvitték a rendőrség fogdájába, ahonnan másnap a délutáni vonattal Szegeden át Kecskemétre vitték rendőri fődözet mellett.

Horváth Ádámnak, mint főügyésznek, másfél héttel ezelőtt egy fél 2800 korona tartozást fizetett le. Ezt az összeget ő nem adta át a városi pénztárnak. Mikor ezt a polgármester megtudta, felszólította, hogy záros határidő alatt a pénzt fizesse le. Hétfőn volt az utolsó nap. Még ezen a napon is bement a hivatalába, de onnan észrevételül kiszökött s felülve a vonatra, Szeged felé vette útját. Eltűnése nem soká maradtatott titokban. Mikor már kételkedni nem lehetett, megkezdtek a vizsgálatot, amely eddig 8000 korona hiányt derített ki.

Horváth Ádám letartóztatása alkalmával azt jelentette ki, hogy ő a várossal elszámolási viszonyban van s még neki van Kecskemét várostól követelni valója.

A kecskeméti lapok vezércikkben foglalkoznak a szenzációs megdöbbentő esetről és dacára annak, hogy bűnbe esett, sok éven át volt országgyűlési képviselőjük — igen rokonszenvesen írnak róla.

Rablógyilkosság a tanyán.

Ókanizsa községet rémes gyilkosság tartja izgatottságban. Egy özvegy asszonyt és öreg szolgáját ütötték agyon csütörtök este ismeretlen tettesek. Minden valószínűség szerint azért, hogy elrabolják az asszony pénzesekéjét.

A rémes gyilkosságról tudósítók a következőket jelenti:

Az ókanizsai tanyákon, közel az „Ókanizsai szállások“ állomáshoz, csárdásné volt Soós Andrásné, egy még mindig elég csinos, negyven év körüli asszony.

Öreg szolgájával Barsi Antallal kettesben voltak már ott a tanyai csárdában évek óta. Derék, jó asszony volt, ellensége nem volt a tanyákon, se a faluban, ki van zárva tehát az, hogy valaki boszúból tört volna élete ellen.

Csütörtök este 8 óra felé egy fiatal ember rokona akarta őt meglátogatni és mikor a csárdához közel ért, gyanusnak találta, hogy nincs világosság a házban.

Benyit a szobába, gyufát gyújt és remélve látja rokonát a földön vérben és nem messze ettől az öreg Barsi Antalt szétzúzott koponyával. Mind a ketten halva voltak már.

A legény azonnal a közeli tanyára futott és kocsit fogadva behajtott Kanizsára a községházához és ott a rendőrségnek, majd a csendőrségnek jelentést tett a gyilkosságról.

A zentai járásbíróság vizsgálóbírája és dr. Eperjessy Béla kir. ügyész Szabadkáról másnap reggel a gyilkosság színhelyére mentek és azonnal megindult a legszelésebb körben a nyomozás, de mindeddig semmi sikerrel.

Még azt sem lehetett megállapítani, hogy valóságban rablógyilkosok ölték-e meg a csárdásnét és szolgáját, mert bár az asszony szobájában mindent felforgatva találtak, nem lehetett mindeddig megállapítani, hogy loptak-e el valamit és mit a meggyilkoltaktól.

A szerencsétlen áldozatokat botokkal ütötték agyon.

Városi ügyek.

Tisztújító közgyűlés a városnál. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 20 án d. e. 9 órakor általános tisztújító közgyűlést tart. A tisztújító közgyűlés tárgyai a következők: 1. Az 1886. évi XXI. t. c. 82. §-a szerint a kijelölt választmány 3 tagjának megválasztása. 2. A tisztújítás megejtése, valamint a választás alá került állásoknak betöltése folytán netalán megtrüfendő egyéb tisztviselői állásoknak betöltése. 3. A város főispánjának átírata a tiszteletbeli tisztviselőknél kinevezése iránt. 4. Az újonnan megválasztott és kinevezett tiszteletbeli tisztviselők eskü letétele. 5. Az 1877. évi XX. t. c. 182. §-a értelmében az árvaszéki elnök-helyettes kirendelése. 6. Az 1876. évi VI. t. c. 55. §-a értelmében a tiszti ügyészi helyettes kirendelése. 7. Az 1879. évi XL. t. c. 37. §-a szerint az I-ső, II-ik kapitánynak bíraskodással való felruházása.

Belépőjegyek a tisztújító közgyűlésre. Hauke Imre városunk polgármestere felkért bennünket annak közlésére, hogy a folyó hó 20-án megtartandó tisztújító közgyűlésre, úgy a karzatra, valamint a fenttartott ülőhelyekre csakis belépőjegyekkel nyerhetni beocsájtást. Ezen jegyek Józits Gyula gazdasági intézőnél kaphatók.

H i r e k.

Családi öröm. Főispánunk Latinovits Pál kettős családi örömet ült. Tegnapelőtt vette a hirt, hogy leánya férjhezett Pinkovich Elemérné egy egészséges kis unokával ajándékozta meg férjét és a családot. Főispánunk öregapai örömehez járul a tegnapi nap fontossága, mert akkor ünnepelte házasságának 25. évfordulóját. Mondanunk sem kell, hogy a jókívánatok egész özöne kéri az Isten áldását főispánunk további működésére.

Főispáni ebéd. Latinovits Pál főispán abból az alkalomból, hogy az országos magyar gazdasági egyesület Zomborban f. hó 13-án és 14-én gazdasági előadásokat rendezett ebédet adott, amelyre a következő

urak voltak hivatalosak: Hauke Imre polgármester, Kerpely Kálmán igazgató, Ormány János, Sporzon Pál, Hajós István, Juhász Árpád, Cséser Lajos tanárok, Szilassy István az O. M. G. E. és Jovanovits Sándor városi tanácsnok, Pancsova város kiküldöttjei, Gyogyovanszky György gazd. egyesület igazgatója. Az ebéd menüje a következő volt:

Barna leves.

Lúdmáj pástétom.

Vesepecsenye tejfölös mártással.

Borjúsült befőttel.

Kirántott bárány francia salátával.

Csokoládé és Vanília Crème.

Gyümölcs. Sajtok.

Fehér és vörös bor, francia pezsgő.

Kávé.

Schmitt Jenő dr. egyetemi tanár. A társadalmi reudet támadó filozófiai munkáiról ismert földünk, dr. Schmitt Jenő az „ideális anarchia apostola“, mint fővárosi tudósítók írja, egy württembergi egyetem tanára lett. Állását a jövő héten már el is foglalja s ez alkalomból budapesti barátai és elvtársai bucsulakomát rendeznek a tiszteletére. Schmittet nálunk mindenki igen jól ismeri; már régebben feltűnt Németországban, ahol egy Hegel filozófiájáról szóló tanulmányával pályadíjat nyert s utóbb doktorrá avattatott. Ezzel keltett figyelmet az országban is és jóakarói ki is eszközölték, hogy az igazságügyminiszteriumban mint könyvtáros kapott állást. De ezen állásában nem maradt sokáig, mert mint ideális anarchista, ellenkezésbe jutott az állambatalommal. Több sajtópöre volt, melyek felmentésével végződtek. Schmitt dr. azóta inkább német nyelven népszerűsítette eszméit s neve ismertté lett egész Németországban, ahol hiveinek nagy tábora van.

A zombori függetlenségi párt vasárnap este közgyűlést tartott, amelyen 25 tagu szűkebb végrehajtó bizottságot választott. A párt titkára előadást tartott az általános orsz. politikai es városi helyzetről. A párt közgyűlése egyhangulag helyeselte az obstrukció folytatását. Dr. Pataj indítványára egyhangulag (mert az egyetlen ellene felszólaló Henneberg Sándor felszólalása kapcsán kilepott a pártból) kimondta, hogy a törvényhatósági bizottságban is mint külön függetlenségi párt alakul meg, minél fogva pártkérdés, hogy bizottsági tagjai más városi pártok tagjai nem lehetnek. Ennek következményeképp dr. Markovith Lajos törvényhatósági bizottsági tag bejelentette, hogy kilép a haladó pártból. — Dr. Mayer Nándor szerb nyelven ismertette az indítványokat és határozatokat. A közgyűlés után 122 terítettük banket volt a csitaonicában.

Olvasóköri közgyűlés. A zombori magyar olvasókör f. hó 13 án tartotta közgyűlését d. u. 6 órakor élénk érdeklődés mellett, Latinovits Pál főispán elnöklésével. Latinovits Pál főispán az elnökséget tovább hajlandó nem lévén elfogadni, a tisztikar és a választmány a következőleg alakult meg: Elnök: Tarczay Mór. Igazgató: Szól Sándor. Jegyző: Lederer Pál. Ügyész: Kozma László. Pénztárnok: Trischler Gyula. Választmányi tagok: Tarczay Dezső, Fejér Gyula, Fernbach Károly, dr. Gozdu Elek, dr. Grünér Samu, Hauke Imre, Karácson Gyula, Kozkár Zsigmond, Kohut Henrik, dr. Strasser Lajos, Szemző Gyula, id. Szemző István, Széchenyi József, Sztankovits György, Alföldy Gedeon, Vojnits István. Kisorsoltattak a következő olvasóköri alapítási részjegyek: Esztergamy Károly, Szemző Gyula, Sztrilich Zsiga, Barthal József, Freund Vilmos, Zákó Péter, Kovácsffy Kálmán, Alföldy Gedeon, Városy Károly, Podmaniczky Armin, Szemző István, Roheim Sándor, Mártonfy Károly, Gottlieb Márton, Szalay Károly, id. Mihályi János, Kozma László, Pribil Ernő.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közbírré teszi, hogy Simics Dusan dr. titeli ügyvédet a kamara területéről való elköltözése következtében az ügyvédek lajstromából törölte, továbbá Rajcsics László dr. és Bruck Jenő dr. ügyvédek Zombor székhelyllyel az ügyvédek lajstromába fölvette.

A bajai főgymnasium praesumptiv igazgatója. A Fölker Gusztáv halálával megtresedett bajai ciszt. r. főgymnasiumi igazgatói állásra a zirci apát, mint kegyúrt az ideai tanévre Ledniczky Ipolyt, az intézet történelem tanárát helyettesítette, ki — hír szerint — e főgymnasiumnak egyszersmind praesumptiv igazgatója is.

Eljegyzés. Szilágyi Lajos m. kir. honvédhadnagy, a zombori tisztikar rokonszenves tagja, jegyet váltott özv. Matzitz Pálné szül. Draskovits Anna urasszonnyal, városunk előkelő társaságának bájós tagjával.

Jótékonyág. Dungserszky Lázár bácszenttamási nagybirtokos a napokban jótékony célra 301 000 koronát adományozott és pedig: 100.000 koronát az ő felsége védnöksége alatt álló szegénysorsu tüdőbetegek Szanatórium-Egyesületének; 100.000 koronát a boldogult Erzsébet királyné emlékére a budapesti „Majka Angelina“ című szerb nőegylet által felállítandó leánynevelő intézetnek; 40.000 koronát a magyar szent korona országai Vöröskereszt-Egyesületének; 20.000 koronát a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíj-intézetének; 21.000 koronát az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélyző Pénztárnak és végre 20.000 koronát a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesületnek.

Eljegyzés. Ifj. Ehrlich József helybeli bádógosmester eljegyezte Máriich Rózsika kisasszonyt Zomborban.

A szabadkai mentők sikere. Még Széll Kálmán belügyministersége alatt elhatározták, hogy a vidéken a mentő intézményt szervezik. Ezt a határozatot most akarják megvalósítani s hogy ezt megtehesék, a budapesti mentő-egyesület igazgatófőnöve táviratilag kérte föl Wenczel Lajos szabadkai mentőparancsnokot, küldené meg a szabadkai mentők szervezési szabályzatát, hogy az mindentitt mintául szolgálhasson.

Eljegyzés. Koller Károly karlócai m. kir. vasúti állomásfőnök a napokban tartotta kézfogóját Schäffer Karolin kisasszonnyal Ujvidéken, özvegy Schäffer Péterné urnó leányával.

Adomány. Bende Imre nyitrai püspök, kit az ujvidéki katolikus olvasókör lelkesedéssel védnökének megválasztott, a körnek, melynek ezen választás által volt lelképásztora iránti szeretetét sikertült kifejeznie, 200 koronás adományt küldött.

Halálozás. Vidákovits Károly öreg pincér ma reggel 60 éves korában hosszabb szenvedés után meghalt. A megboldogult hosszú ideig volt a kaszinó pincére. Temetése holnap megy végbe.

Halálos kisérlés. A farsangi duhajkodásnak megvannak Csonoplyán az áldozatai. Mint tudósítónk szűkszávu táviratából értesültünk tegnap éjjel Weiman Sebestyén lakásán véres verekedés történt, melynek oka Bóhnert Jakab 18 éves sváb legény rémtette volt, ki Weiman leányát annyira összeszurkálta, hogy a szerencsétlen leány a 16 szurástól pár perc alatt elvérzett. Ezért egy csomó subanc Bóhnertre vetette magát, ki a készsúrásoktól szintén halálos sebet kapott. A vizsgálatot már megindították.

Letartóztatott ál Dungserszky Eszékrol jelentik: Vukovárott letartóztatták a szerb születéstü Milojevics nevű szélhámost, ki majd mint szerb pópa, majd pedig mint katonatiszt és magasrangú montenegrói hivatalnok sok csalást követett el Szerbiában. Midőn már sok csalására rájöttek, Horvátországba menekült, hol, különösen Lika vidékén, gróf Dungserszky néven követett el csalásokat.

Gróf Lubinszki János, az ismert zongoraművész, aki már két ízben volt hosszabb ideig Zomborban mint zongoramester, ismét Zomborban telepedett le és tanítványokat keres. (Lakása Apolló utca 44.)

A bácskai színházak. Az ujvidéki rendőrkapitányság értesítette Dungserszky Lázárt, a színház tulajdonosát, hogyha záros határidő alatt (márc. 30.) tűzrendőri szempontból szükséges pótlásokat nem eszközölteti, úgy a színházat bezáratja. A zombori színház sem felel meg a tűzbiztossági szempontból a követelményeknek — itt is sürgős javítások és pótlások elkelnének tűzrendészeti szempontból.

Műtrágya előadás. Egy magáncég a Thomas-foszfátliszt mint műtrágyának ismertetésére hajlandó felolvasást tartani a gazdaközönségnek. Amely községek eziránt érdeklődnek, forduljanak vármegyénk gazdasági egyesületéhez. A felolvasás teljesen ingyen történik.

Betiltott népgyűlés. Az ujvidéki járásban levő szocialisták folyó hó 14-én délután Begecs és Piros községekben megtartandó népgyűlések megtartását jelentették be Mezey Imre járási főszolgabíróhoz. Nevezett főszolgabíró a gyűlések megtartását tudomásul nem vette és azokat a közrend érdekében betiltotta.

Tűz. Zelenka András temerini lakos náddal fedett háza teteje folyó hó 10-ikére menő éjjelen 1150 korona értékben leégett. Emberélet áldozatul nem esett, állatokban kár nem történt. Az ottani rendőr- és csendőrszolgabíró nyomozás során megállapította, hogy a tűz gondatlanságból keletkezett.

Verekedés. Lukács István temerini lakos a napokban Barna István ugyanottani lakost Masszing János korcsmajában egy meggyfabottal, minden ok nélkül, úgy elverte, hogy sértett orvosi vélemény szerint súlyos testisértést szenvedett.

Farsang.

Juristabál.

Mindenekelőtt is álljon itt a történelmi igazság kedvéért, hogy az 1904. évi farsangnak legfényesebb mulatsága e hó 13-án zajlott le. Nehéz lenne megállapítani, vajjon a juristák bálja siker dolgában mely fokozaton állott, azt hiszem azonban, hogy nem mondok valótlanosat avagy talán nem is túlozok, ha azt mondom, hogy a multak fényes megyebáljának, később a városi közvacsorának ikerestvére volt.

Ha most, mikor az elmúlt báljé zenéje valahonnan egy távoli ismeretlen világból hangzik fel és incselkedve lopja elém a csábos est ragyogó emlékét, felújítva bennem a ragyogó általánosnak minden finom részletét a tónusok gyönyörű és megkapó ritmusával bizony nehezemre esik a riportter hideg józanságával papírra vetni a tények hosszú sorozatát. A lefolyt jogászbál úgy tűnt fel nekem, mintha az egy kedves epizódja lenne a multaknak, mikor még a nemes vármegye sok-sok szépe gyűlt egybe mulatni a megye székhelyén. Mert most is úgy volt: együtt volt egész Bácska s akik így láttuk a vármegyét, büszkének lehetünk rá. Annyi szép szál virágot nem terem hetedhét országban több mint a miénk. Szinte káprázott a szem a sok szép bácskai leány és menyecske láttára.

De tartsunk rendet s egy pillanatra hagyjuk el a hölgyeket és kezdjük el krónikánk legelső sorait. Mindenekelőtt is a lépcsőház. Ha a „boston“ lett volna a győztes, akkor „foájának“ irnám, de miután a dekadent-

tizmus ezen vérnélküli nyegleségét alaposan elbukatta a csárdás, ami legnagyobb dicsőségét legyen irva derék juristáinknak, így hát mindent a maga becsületese magyar néven dukál a bálhoz méltóan megnevezni. A lépcsőház illetőleg maga a feljárt pompás látványt nyújtott s mintegy raffinált izlettetője volt a terembei gyönyörűségeknek. A feljárt mindkét oldalán díszbe öltözött városi huszárok képeztek sorfalat s csillogó atillájuk érdekes ellentétje volt a délszaki növények zöldjének. A fordulónál ügyesen összeállított baldachin függött, melyen áthaladva a terem-bejárattig skarlát piros draperiák ölelték át a hatalmas pálmákat és egyéb délszaki növényeket. Összességében a lépcső nagyon hatásos látványt nyújtott.

Kétszerte meglepőbb volt azonban az a benyomás, melyet úgy a főterem, valamint a mellékterem pompás dekorációjukkal keltek. A villanyos reflektorok számát ez alkalomra megkészszerzte a rendezőség s ezáltal fokozott mértékben érvényesült a halványkék fénybe burkolt s egymásbaomló tónusoknak roppant gazdagsága. A cukrászda egy sátozt alkotott, melynek háttéréből diszkrétül csillogtak elő a metszett tükrötvegek, csalóka játékot folytatva a bálnak amugyis varázslatos képével. Oldalt értékes gobelinek és szép szőnyegek fogták fel a női ruhák redőzetéből lágyan terjengő illatot s olykor olykor egy-egy tompa suttogás, egy sóhaj visszhangját is. A nagyterem disztitése a skarlátszín posztóból pótkikusán redőzött korlátdraperiából és mintegy négy gyönyörű konzol tükrökből állott. Az étteremben igen szép függönydisztitése dícsérte készítőjének izlését és tudását. Ez volt a disz, vagy jobban mondva az a technikai szcenirozás, mely minden tökéletességével, minden pompájával gyönyörű csak mindaddig volt, amíg magában állott. Mert abba a pillanatban, midőn a teremben hullámszani kezdett a káprázatos tömeg, az ékes dekoráció hirtelen staffagevá változott, mely élénk színeivel a legbájosabb háttérévé vált a tündéri képnek.

Az első vonóhuzást pontban 9 órakor tették meg az erkélyen egyesített cigányzenekarok, Csámpái és Sipos primások vezénylete alatt. Körülbelül egy órát játszottak a cigányok szebbnél-szebb magyar nótákat. A közönség ez alatt mind sürűbb és sürűbb tömegekben érkezett úgy, hogy tíz órára már zsufolóság megtelt a fényes terem szebbnél-szebb toalettekbe öltözött hölgyekkel.

Az érkező hölgyeket a rendezőség fogadta élén Pribil Ernő főrendezővel, aki tíz óra előtt pár perccel jelt adott a tánc megkezdésére. A táncot maga az elnök nyitotta meg Hauke Imréné urasszonnyal. Erre rögtön megkezdődött az az általános kavarodás, melynek láttára az agy hiába követeli a logikát, mert összes érkeink összpontosulnak a csodás összevisszaságban, melyet találon kifejezni csak ezzel lehet: gyönyörű álomkép!

Az egész hullámszó tömeg éppen a maga különös meghatározatlanságánál fogva volt érdekes és vonzó. Mindenütt összeveredő színtoltok, melyeknek gyönyörű ritmikája az egésznek árnyat és fényt, emelkedést és mélyedést adott s kidomborítani a két legbájosabb színt: a fehéret és a rózsaszínt domborította ki. E két szín volt az uralkodó az estén, amelylyel élénk ellentétet képezett a frakkok feketesége és az egyenruhák hajtókáinak változó színei illetve a sujtásoknak aranyos fénye.

Mint azt már említettem, a bálközönség zömét a vidékről felrándult vendégek alkották s ezáltal szinte érezni lehetett, miszerint a város tulajdonképeni báli közönsége nincsen teljes számmal jelen. E körülmény az első pillanatra mindenkinek feltűnt és általános csodálkozást keltett. Kétszeresen sajnálhatják azok, akik nem vettek részt a mulatságon, e kipótolhatatlan mulasztást, mert ilyen szép és elegáns bál a városi közvacsora óta nem volt városunkban.

És hogy ez így volt, az a derék rendezőség érdeme. Sem időt, sem fáradságot nem kíméltek azok az emberek a bál előkészítése alatt s mindenkit feltűzelő példával jártak elől úgy a táncban, valamint a hölgyeknek gavalléros mulattatásában. A bál folyama alatt egy pillanatra sem volt a legcsekélyebb fennakadás sem, sőt ami a legnagyobb nehézséget képezte, a táncok percerőlpercre úgy lettek betartva, ahogy azt a szigorú táncrend előírta. Ez pedig feltétlenül a cigánybirónak, dr. Falcione Árpádnak és Birvalszky György dr. háznagynak az érdeme, akiket ez egyszer még a legkönyörgőbb női szemek sem tudtak elterelni a kötelesség útjáról. A táncrend, melylyel a rendezőség a hölgyeknek kedveskedett, szintén előkelő izlésről tett tanúságot. Minden hölgynek kedves meglepetéséül szolgált a vörös maroquin bőrből kötött könyvecske, mely éppen egyszerűségénél fogva képez elegáns emléket.

A szűnóra két órakor kezdődött s fél négy órakor végződött, amikor is a cigány lelkesen gyújtott rá Késmárky Béla „Jurista csárdás“ ára és ezzel megkezdődött a szupercsárdás. Teljes három óra hosszat tartott a csárdás, annélkül hogy a táncoló párokon a kimerttség legcsekélyebb jele is észrevehető lett volna. Négyes kettő volt s azokat 100-nál több pár táncolta. S hogy hűen teljesítem tisztelemet, feljegyzem azt is, hogy a bál másnap d. e. 9 órakor végződött.

És most következik a riporteri állás Achilles sarka, a névsor. Bizony ily óriási közönség mellett nem volt könnyű feladat azt összeállítani s azért elnézést is kérünk azoktól, akiknek neve akarunk ellenére is kimaradt volna a névsorból.

A megye és a város előkelőségei közül ott láttuk Latinovits Pál főispánt, Hauke Imre polgármestert, Sorsich Béla, Dicht Adolf alezredeseket, Sterz Adolf őrnagyot, dr. Molnár Károly országgyűlési képviselőt, Kerpely Kálmán gazdasági intézeti igazgatót Debrecenből, Rittinger Antal főgimnáziumi igazgatót, Pribil Ernő ny. megyei főügyészt, a bálbizottság elnökét, Vértesi Károlyt a zombori ügyvédegyelet elnökét stb. stb. A hölgyek névsorát pedig az alábbiakban közöljük:

Asszonyok: Rittinger Antalné, Kirchner Károlyné, Hauke Imréné, Kozma Lászlóné, özv. Zsuffa Vincéné, Rotsek Józsefné, Bittermann Gyuláné, Bittermann Károlyné (Szentistván), Ertl Józsefné (Baja), Gehring Edéné, Potzta Györgyné (Szépliget), Baumann Nándorné, dr. Mayer Nándorné, özv. Simits Ágostonné, dr. Németh Arturné, Krudy Gézáné, Török Endréné (Bácskertes), özv. Ergh Mihályné, dr. Molnár Károlyné, Loschitz Alajosné (Bezdán), Szedressy Ödönné, Pocskay Sándorné, Halm Ottóné, dr. Duchon Jánosné, Trischler Károlyné, Heinz Kálmánné, Stvertecky Ferencné, Berecz Károlyné (Gombos), dr. Fleckenstein Ferencné, Bertolinó Sándorné, Rác Sománé, Tücherer Gusztávné, Spitzer Jakabné, Fejér Eulália, özv. Sztrilich Sán-

dorné, Fratricsevits Gizella, Náray Vilmosné, dr. Kék Lajosné (Apatin), özv. Vissy Józsefné (Hódság), Trischler X. Ferencné (Hódság), Gombos Béláné (Obecse), Zányi Bódogné (Szilberek), Rausch Edéné (Hódság), Diener Jánosné, Trischler Gyuláné, Fernbach Antalné, Sudárné Kalapsza Bella, dr. Csernyus Pálné, dr. Schneider Károlyné (Kula), dr. Huber Józsefné, Schlieszer Lázárné, Heinemann Attiláné (Apatin), Deutsch Simonné (Magyarkanizsa), Predragovits Szilárdné, Michels Károlyné (Palánka), Michels Jánosné, Tárcazy Istvánné, özv. Trischler Ferencné, Ritter Károlyné, Waldberg Ödönné, Csávosi Sándorné, Uhlmann Miklósné, özv. Csibás Benőné, dr. Szemző Dezsőné, Fratricsevits Béláné, Bikár Péterné, Zsigmond Góntérné (Sóvé), Kohut Henrikné, Kohut Kálmánné, Alföldy Gedeonné, Henneberg Sándorné.

Lányok: Nagy Ilonka (Palánka), Rotsek Dóó (Halas), Rotsek Juci (Halas), Kozma Irén, Kirchner Madeleine, Zsuffa Ilon, Ertl Paula (Baja), Trupcsáv Zseni (Baja), Weber Böske, Baumann Mariska, Baumann Margit, Gehring Lenke, Török Gizella (Bácskertes), Auer Annuska, Pocskay Margit, Ergh Sári, Lederer Mici (Kula), Kanyó Margit (Szeged), Sudár Eca, Loschitz Olga (Bezdán), Loschitz Elza (Bezdán), Heinz Viki, Pekánovits Mici, Wittenbarth Mici, Raab Joci, Berecz Böske, Berecz Margit (Gombos), Fleckenstein Mariska, Náray Böske, Kék Saci (Apatin), Vissy Irén (Hódság), Vissy Vilma (Hódság), Trischler Emma (Hódság), Gombos Adrienne (Obecse), Gombos Inci (Obecse), Diener Elza, Zányi Jolán (Szilberek), Rausch Adrienne (Hódság), Fernbach Irén, Schneider Gigi (Kula), Deutsch Erzi (Magyarkanizsa), Heinemann Elma (Apatin), Predragovits Stanci, Predragovits Romana, Michels Margit (Palánka), Michels Ilonka, Alföldy Flóra, Uhlmann Annuska, Prokes Ilonka (Szabadka), Prokes Katinka (Szabadka), Fratricsevits Mariska, Bikár Náda, Bikár Mica, Zsigmond Sárka (Sóvé).

Nem volna referádánk tökéletes, ha a közönség elismerését és dicséretét nem tolmácsolnánk azoknak, akik azt feltétlenül megérdemelték. A legteljesebb elismerés illeti elsősorban az elnököt Pribil Ernőt, aki szívvellélekkel járt mindenben elől, hogy a nagyszámu vendég pompásan mulasson. Támogatta őt ebben a rendezőség derék gárdája, amely az ékes jurista renddel a gomblyukban cipőpattanásig táncolt az utolsó vonóbuzásig. A hölgyek a legnagyobb elragadtatással dicsérték őket. És aki a legfontosabb ember volt, azé a legnagyobb dicséret, t. i. Karácson Gyula dr. pénztárosé, aki még a táncról is lemondott, csak hogy az erkölcsi siker mellett a legfontosabb sikert biztosítsa. Kétn didergett a hideg folyosón órák hosszat, nem törődve még a náthával sem s éjfél felé ragyogó arccal jött jelenteni, hogy a tiszta jövedelem meghaladja a 600 koronát. Ezután már nem engedték vissza — mulatnia kellett. Itt adjuk közre a listáját is, melyet nekünk átadott: Felülfizetések: dr. Alföldy Gedeonné 8 kor., Diener János 2 kor., Ertl József (Baja) 10 kor., özv. Fernbach Antalné 28 kor., Schlieszer Lázár 4 kor., Schlieszer Sándor 4 kor., dr. Schneider Károly (Kula) 10 kor., Spitzer Lajos (Apatin) 6 kor., Theofánovits Voin 1 kor., Vértesi Károly 10 kor., Zányi Bódog 6 kor., összesen 89 korona.

Trivulsió.

A zombori helyőrség táncfűzérkéje. Lapunk multkori számában már jeleztük, hogy a városunkban levő cs. és kir.

közös, a m. kir. honvéd és csendőr tisztikar jövő hó 5 én tiszti mulatságot rendez a Vadászklub szálló összes termeiben. Azon alkalommal a mulatságot bálúnak jeleztük, mert még akkor nem volt a rendezőség körében biztos megállapodás a mulatság keretét, mérvét illetőleg. Most már azon helyzetben vagyunk, hogy olvasóközönségünket értesíthetjük, miszerint a tisztek mulatsága táncfűzérke jellegű lesz, tehát olyan bizalmas összejövettel, melyen mindenki igen jól szokott mulatni. A rendezőség most készített a magyar és német szövegű meghívókat, melyek pár nap múlva lesznek szétküldve.

Dalestély. A zombori kaszinóegyesületi dalárda ma este rendszerinti első farsangi dalestélyt rendez, következő műsorral: 1. Alfredy C. „Keringő“, előadja a dalárda zenekara. 2. Rieger Gy. „Ki a gondal“, férfikar. 3. Naumann G. „A két tanti“, előadják két nagybőgőn zongorakísérettel. 4. Draudt L. „Nevető dal“, férfikar zongorakísérettel. 5. Brixner „Állatnégyes“, tréfás férfügyes zongorakísérettel. — Pártoló tagoknak a tagsági jegy első szelvénye belépőjeggyül szolgát.

Elite-táncestély Apatinban. F. hó 9-én Apatinban az „Apatini korcsolyaegyesület“ és a „Tennisz klub“ közösen tombolaestélyt rendeztek az „Andrész hotel“ nagytermében, mely minden ízében sikerült és választékos volt. A két egyesület dr. Thim József és Ábrahám Hugó nagybirtokos elnökelete alatt farsangi táncrendezésre szövetkezett és az intelligencia nagyrészenek rokonszenvét nyerte meg. Közel százan vettek részt az elite-táncestélyen, névszerint: asszonyok: özv. Amann Antalné, dr. Thim Józsefné, özv. Thész Györgyné, Weindl Mária, Langer Jánosné, Rujer Ferencné, Piry Mihályné, özv. Éginé, Rebák Istvánné, Váry Endréné, Amann Bálintné, Benzinger Jánosné, dr. Tessényi Albertné, dr. Bruck Mórné, Kleiner Dezsőné (Bácsszentiván), Lehrer Alfrédné, Illés Vidorné, Ondrusné (Bezdán), Balás Vincéné, Rákóczyné; leányok: Amann Rózika, Dombovits M., Schmausz Nina, Langer Szidi, Langer Nina, Alföldy Berta, Pitrusz Kata (Szentés), Piry Terez, Égi Irma, Égi Aranka, Amann Teréz, Benzinger Mariska, Tessényi Bella, Balás Margit, Willmann Teréz (Hódság). — Szűnóra alatt tombolajáték volt, 56 értékes nyereménynyel. Az egyik főtárgyat egy pár bronz gyertyatartót (barokstilű kivitelben) Matkovits Béla főszolgabíró nyerte meg, a másik tombola főnyereményt pedig egy bronz szobrot (tenniszt játszó férfi rakettel, Lavergne szobornak miniatűrje) dr. Thim Józsefué. — A rendkívül kedélyes táncestély reggel 7 óráig tartott s a legjobb és legkellemesebb emlékekkel oszlott szét. A nagyterem díszítését Lederer Ignác (zombori árucarnok) közmegelegedésre igen csinosan díszítette. A rendkívül elegáns táncrendeket — egy albumalak kettős emblemmel (korcsolya és raket keresztezve) — különféle színben és kivitelben Morzsányi budapesti díszítő készítette.

Művészestély Baján. A bajai kereskedő ifjak egylete 1904. évi február hó 27-én betegsegélyző alapja és könyvtára javára a „Nemzeti szálló“ összes termeiben előkelő, részben fővárosi művészek közreműködésével táncvigalommal egybekötött művészestélyt rendez.

Piknik Gyurgyevón. F. hó 11 én este a gyurgyevói intelligencia szűkebb körű batyubált rendezett, mely a legvidámabb kedv

és hangulatban másnap estig eltartott. Főérem ezen bál megtartásában Mosovits L. jegyzőt illeti, ki nem sajnálva az anyagiakat, jelét adta, hogy nemcsak községetért, de a szives baráti összejövetelért s a magyaros jókedvért is áldozatra kész.

Társas-estély Monostorszegezen.

Monostorszegezi tudósítónk írja: Folyó hó 9-én a nagyvendéglő összes termeiben egy minden ízében családias jellegű zártkörű táncestélyt folyt le. A táncot társasvacsera, előzte meg. A megjelent vendégeket gazdagon terített asztal várta. Asztalbontás után a híres monostori tamburás zenekar tüzösen pattogó táncdarabjai annyira felvillanyozták a kedélyeket, hogy a rendezőség minden kijáratot elzárt, jelétül annak, hogy hajnal előtt senki ember fia sem szabadul onnét. Ugy is történt. A fesztelen multság a kora reggeli órákig eltartott. A jelenvolt hölgyek névsorát ide igtatjuk: Alföldy Gézané, Jung Annuska, Vagyotzky Jánosné, Knezevich Teruska, Orehoja Béláné, Bikiczky Tamásné, Knezevich Istvánné.

Művészet — Irodalom.

Lady Windermeer legyezője.

A budapesti nemzeti színház ezen állandó műsordarabja folyó hó 9-én lett a szerb színtársulat által nálunk is bemutatva. Maga a darab romantikus izű meséjével, de különösen a mai társadalmi szokásokra vonatkozó igen szellemes dialógjaival teljes sikert aratott. Az előadás is mindenben megfelelő volt. Meglátszott a színészek, hogy ezen előadás Nusits Branszláv új igazgató előtti bemutatás előadás volt, mert mindegyikük egész tudásával és egész ügyességével igyekezett minél nagyobb elismerést kivívni.

A hölgyek közül Margit szerepében Bakálovitsné vivta ki a közönség oszthatlan tetszését, szerepének átgondolt és igazán a részletekig kidolgozott alakításával. Emelte játékának hatását szép színpadi megjelenése is. Bakálovitsné, a társulat egyik kiváló ereje, aki tehetségét nagy szorgalommal és komoly tanulással igyekszik kiképezni, ami játékán meg is látszik. Ha hangjának iskolázására is kellő gondot fordítana, játéka vonzóbb és hatásosabb is lenne.

Miss Erleen szerepét Lukitsné alakította művészi és kifogástalanul. Az est sikerében neki van a legnagyobb része. Minden szavából, minden mozdulatából meggyőződhetünk, hogy egy virtuoz színésznővel és kiváló tehetséggel van dolgunk. A harmadik felvonásbeli jelenete, midőn Margittal találkozik és a negyedik felvonásbeli szereplése könnyekig hatotta meg a közönséget. Vuitsné a hercegnő szerepében szintén szép alakítást nyújtott. Deklamációval és a hangnak kissé nagyobb kiemelésével még nagyobb hatást ért volna el.

A férfiak közül Szpászits érdemel említést, aki Lord Windermeer szerepét igen szépen és helyes felfogással játszotta. Barjaktárovits Darligton szerepét teljesen elbájazva alakította. Egy léha asszonyvadász helyett, a hős szerelmezt játszotta. A többi szereplőkről majd akkor mondhatunk véleményyt, ha majd nem szalondarabban lépnek fel.

Csütörtökön Volzogen Ernőnek „A fehér lap” c. német vígjátéka került előadásra. Ez volt eddig a legsikerültebb előadás. A szereplők mindegyike derék munkát végzett. Markovitsné végtelen kedvességgel játszotta a fiatal bakfisch szerepét. Lukits a zsörtölődő penzionátust, Szpászits a szerelme, Dsinits a mindig komolyan gondolkozó tanárt, Bakálovitsné a veszedelmes korban levő özve-

gyet, Vaszilyevitsné a véu leányt és Nikolitsné a befolyását féltő gazdasszonyt nagyon sikerülten alakították. Csak ezt akarjuk megjegyezni, hogy az ilyen darabok élénkebb gördülékenységgel és gyorsabb tempóban előadva még nagyobb hatást biztosítanak. Ezt az élénk ensembles játékot pedig csakis gyakori és forceirozott próbákkal lehet elérni.

Pénteken a tanulóifjúság számára Schiller ifjúkori művét: „A haramiák” adták. Az ifjúság zsufolásig töltötte meg a házat és lelkesedéssel, élvezettel nézte a szereplők játékát mindegyiket frenetikus tapssal jutalmazván meg. Az ilyen előadásoknak csak akkor lenne meg a kívánt hatásuk, ha azokat magyarázó felolvasás kísérené. Ennélkül az ifjúsági előadásoknak oktató és művelő célja el nem érhető. A szereplők közül dicseret illeti Nikolicsot, aki Moór Ferenc szerepét igen szépen alakította. Ajánljuk azonban, hogy az V. felvonásbeli szerepét tanulmányozza és gondolja át mélyebben és akkor nemcsak alakítása lesz tökéletesebb, de az egész darab is hatásosabb.

Szombaton Metterlingnek annyira ismert reklám darabja: „Monna Vanna” került színre. Az előadás meglehetősen volt. Szpászits Guido Colona, Markovitsné pedig Vanna szerepét szépen és ügyesen alakították. Barjaktárovitsnak Prinzivaleja is megfelelő volt, Dinitstől azonban az öreg Marco Colona szerepében többet vártunk. Nem a böleselkedő és a mindent magasabb szempontból higgadtan bíráló aggyastyánt láttuk benne, hanem egy hevesen vitatkozó öreg embert. Maetterling pedig a Marko Colona-ját nem ilyennek képzelte. Vaszilyevits mint Trivulzió kicsi szerepét kifogástalanul alakította. Maga a dráma természetellenes helyzeteivel, a perverzítást takargató szofizmaival és rabulisztikájával — hála a közönség romlatlan izlésének — nem tudott nagyobb sikert aratni.

Vasárnap, elhunyt Popovits Döme zombori ügyvéd és hírneves szerb költőnek eredeti népszínműve: „A mi falusiaink”-at adták. A zenét ezen népszínművéhez a nemrég elhunyt dr. Pacsu irta. A hálás vasárnapi közönség élvezettel hallgatta a fülbemászó zenét és a szereplők tréfás mókáit.

Ruskin: Társadalmi kérdések.

(Dr. Lallosevits János előadása a szabad lyceumban.)

III.

Vagyis mit akar Ruskin elérni? Azt, hogy kibővítsük ki gazdasági életünkben a korlátlan szabad verseny tanát s hogy a különben megengedett és hasznos versenyt a társadalmi tisztesség és becsületesség korlátai közé szorítsuk. Meg kell ezt tennünk annál is inkább, mert a korlátlan szabad verseny nemcsak hogy erkölcsellenes, de minden tekintetben jogosulatlan is. Nincs annak létjogosultsága sem a kereskedelemben, sem a munkaadó és a munkás közötti viszonyban, sem a közgazdaság bármely más ágában sem. Mert jegyezzük meg, hogy a kereskedelemben lehet szó az idővesztésért, a fáradozásért és a közvetítési értelemért járó igazságos fizetésért, de semmiesetre sem lehet szó a szabad verseny szeszélyeinek alávett nyereségről. Nyereség, vagyis anyagi haszon csupán fölfedezés vagy alkotás útján szereshető, csere útján soha. Ahol a csere anyagi nyereséggel jár, ott az egyiknek nyeresége mindig a másiknak károsodását vonja maga után, ami pedig igazságtalan is, jogtalan is. Ugyanez áll a munkáskérdésre nézve is. A

munkabér nagysága sem függhet a kereslet és kínálat esélyeitől, mert a munkáért, Ruskin szerint, mindig ugyanolyan és ugyanannyi munka jár vissza, vagy ha pénzzel lesz az megváltva, a munkáért mindig annyi bér fizetendő, amennyiért a munkás bármikor ugyanannyi munkát a maga részére mással elvégezethet.

Ruskin szerint tehát gazdasági életünk számos bajának és visszasságának oka a verseny korlátlanágában rejlik. És ép azért, ha gazdasági kérdéseink elintézésénél a kereslet és kínálat korlátlanul ingadozó esélyei helyett mindenkor a jó erkölcs és a társadalmi tisztesség szilárdságát fogjuk alapul venni, gazdasági életünknek számos gordiusi csomója önmagától fog megoldást nyerni.

Látjuk tehát, hogy Ruskin a mai veszedelmes zűrzavarból kivezető utat nem a tulajdon felosztásában kereste. Nagyon jól tudta ő, hogy a tulajdont az elosztás megsemmisíti s hogy vele együtt megsemmisül a remény, az iparkodás és munkakedv is, pedig ezek kepezik előrehaladásunknak nélkülözhetetlen feltételeit. Szentnek tekintette Ruskin a tulajdont, de nemcsak a gazdag tulajdonát a szegénnyel szemben, hanem a szegény tulajdonát, erejét és munkáját is a gazdaggal szemben. A megfelelőbb társadalmi szervezkedésben, avagy a törvénykezés útján megalkotandó reformokban sem látta ő a bajok gyökeres orvoslásának módját, mert tudta, hogyha kiveszett az emberek szívéből a törvénytisztelet és kötelességtudás, bármily jó is legyen az a törvény, csak irott malaszt marad, melynek áldását senki sem fogja látni. Egyedül a társadalom erkölcsi nivójának emelésével és minden tényezője kötelességtudatának felkeltésével vélte ő a társadalmi bomlás útját állani és egész életében minden szavával és minden tettével ennek a nagy eszmének szolgált.

De hogy ez az eszme teljes mértékben érvényesülhessen s hogy társadalmi életünket alapjaiból regenerálhassa, ahhoz nem elegendes csakis az észnek és értelemnek rideg és kimért munkája, hanem megkívánatik a szívnek is a szeretet teljes melegevel való hozzájárulása. Mert a szeretet az az anyag, mely társadalmunk épületének különben széthulló tégláit összetartja, a szeretet az a kizárólagos tényező és az a semmi által sem pótolható erő, amely az emberiséget fejlődésének helyes útjára képes terelni.

Igaz, a modern közgazdák ezt az érzelmi motivumot semmibe sem veszik. Csak egy szánakozó mosolyt csal az ajkukra annak az idealistának tévelygése, aki a rideg gazdasági kérdéseknél is a szeretetről mer álmodozni és aki ott is, ahol szerintük csak a számtan megdönthetetlen törvényei uralkodnak és ahol minden érzelmosséget kizáró érdekarcról van csak szó, a szeretet parancsaira mer hivatkozni. Pedig éppen ebben nagyon, de nagyon tévednek. Sehol sem kell annak inkább érvényesülnie, mint ottan, ahol érdek ellentét van és semmi sem szorult annyira a szeretet minden kibékítő és kiegyenlítő erejére, mint éppen az önző érdekarcról. Csak egy példát mondok. Egy házban csak egy darab kenyér van, pedig az anya is, gyermeke is éheznek. Érdektük ellentétes, az anya erősebb. És még sem fogja az erősebb a gyöngébbet jogtalanul megrövidíteni és mégis meg fogják találni ellentétes érdektük kiegyenlítésének útját. Meg fogják találni pedig csak azért, mert a szeretet lakozik szívükben. Lám ha ennek a szeretetnek csak

egy századrésze töltene el az erőseknek és gazdagoknak szívet, mennyi átkos osztálygyűlöletnek, mennyi kínzó nyomornak s mennyi keserű könynek lehetne elejét venni! — Bele kell tehát vinni ezt az érzelmi motívumot a közgazdaság prózai kérdéseibe is és bele kell vinni különösen a munkáskérdésbe is, mert letagadhatatlan tény, hogy a legtöbb és a legjobb munkát a munkaadónak és a munkásnak is közös megegyezésére akkor végzik, mikor a gazda és a cseléd között nem a gyűlölet, hanem a szeretet uralkodik.

Ruskinak ezt a nézetét talán sehol sem kellene annyira megszívlelni, mint éppen nálunk. Legyünk csak őszinték! Gazdáink fele nem lát egyebet cselédjeiben, mint élő erőforrást, melyet a nyújtott fizetés ellenében minél alaposabban kell kibaszni. Hogy az a munkás, az a cseléd is embertársunk, ki nek érző szíve és fogékony lelke van, aki nemcsak a testi táplálékok és a testi szükségletek kielégítése után vágyakozik, hanem akinek egy kis öröme, egy kis lelki építésre is szüksége van, arra munkaadóinknak 50%-a sem gondol. Pedig egyetlenegy barátságos szóval igen gyakran sokkal nagyobb eredményt lehet elérni, mint ezer energikusan végrehajtott parancsossal. Általános nálunk a panasz, hogy cselédeink romlottak, hálátlanok és hűtlenek. Nos hát ha így van, vajjon gondoltunk-e néha arra, hogy ki az oka ennek s vajjon ki tette őket ilyenekké? És ha őszintén akarunk ezen kérdésekre felelni, bizony be kell ismernünk, hogy sokban, igen sokban maguk a munkaadók okai a munkás romlottságának. Nézzék kérem, parasztagadói is tartanak cselédet s ott a cselédnek fizetése kisebb, ellátása rosszabb, munkája nehezebb és mégis azok ott dolgozóbbak is, hűségesebbek is. S vajjon miért? Mert ott a cseléd nem egy lenézett pária, kinek csak az ereje és munkája becses a gazda előtt, hanem a munkaadónak embertársa, családjának szerény tagja, aki nemcsak a munkából veszi ki részét, hanem aki munkaadójának minden örömeiben és minden boldogságában is osztozik; és mert ott nemcsak a bér a lelkiismeretesen teljesített munka jutalma, hanem a szeretet is, az ő mindent bearányozó hatalmával.

Igaza van tehát Ruskinak, mikor a munka, a lelket foglalkoztató munka, a társadalmi tisztesség, a feltétlen becsületesség és igazságosság mellett a szeretetet is, mint a szociális kérdés megoldására vezető eszközök egyikét s talán a legbatalmasabbat tünteti fel.

Elmondottam ezekkel röviden s nagy vonásokban Ruskinak szociálpolitikai nézeteit. Láthatják tisztelt hallgatóm, hogy nincs azokban semmi tudálékosság és semmi mesterkéltség, hanem csak erősen hangsúlyozott és erősen kiszínezett etikai vonás. S ez adja meg tanításának kiválóságát. Nem akar ő egyebet elérni, csak minden szavával arra akar minket reábirni, hogy kövessük mindenben vallásunk tanításait s hogy hitbuzgóságunknak ne csak azzal adjuk jelét, hogy ünnepnapokon felcicomázva zsufolásig megtöltjük az Istenházát, hanem azzal, hogy a saját szívünkben emeljük oltárt a jó erkölcsnek és a felebaráti szeretetnek. Mert ezzel és csakis ezzel érhetjük el nemcsak az egyén boldogulását, hanem társadalmi bajaink szánását is.

Schweidel József szobrára adakoztak: XXXVIII.

A XXXVII. kimutatás szerint volt	15153 K 60 f.
Pelstűz nagyközség	4 K — f.
Fridrich Vilmos Pelstűz	1 K — f.
Homori faipar részvénytársaság	2 K — f.
Szentpétery Sámuel Pelstűz	1 K — f.
Zombori polgári kaszinó perselygyűjtése	5 K — f.
Szobormunka megtekintéséért befolyt	21 K 60 f.
Gyűjtés Miskolcon: Hajós Kálmán 2 kor., Fehér Endre 1 kor. 70 fil., Nagy Géza, Kutna Adolf, Siráky Árpád 1—1 kor., Tunkovszky Gyula 60 fil., Balázs Mária 40 fil., Molnár Rezső 30 fil.	8 K — f.
Kollár Győző gyűjtése Zombor	4 K — f.
Egy magyarérezelmű	4 K — f.
Mayer István újabb gyűjtése Zombor: Riegler József Ede Budapest 3 kor., Janky Antal Nagyvárad, Mayer István, Mayer Istvánné, Meiri R. Pozsony 2—2 kor., Szalmásy Béla Budapest, Mayer Tercsi, Mayer Leona, Mayer István ifj., Mryer Adrien, Mayer Dezső, Mayer Ilus, Nemes István, Zsarnay Ferenc, Gyenge József Omorovica, Wertheim Henrik Ujvidék, Suszter Rezső Ujvidék, Adler Jenő Rákospalata, Czeizler Henrik Szeged 1—1 kor., Burus Sándor 80 fil., Grünfeld Jakab, Komlós József 50—50 fil., Mayer Istvánnál volt Kossuth-szobor ivról	37 K 60 f.
Latinovits Szaniszló Zombor	10 K — f.
Spitzer Sándor gyűjtése	13 K 90 f.
Barabás Béla Arad	20 K — f.
Függetlenségi párt Losonc	5 K — f.
Horváth Antal Pécs	2 K — f.
Olvasóköri tívoli asztal	2 K — f.
Nagy Péter gyűjtése Miskolc	18 K — f.
Zombori takarékpénztár	300 K — f.
Dr. Kaldi Gyula gyűjtése Szegzárd	5 K — f.

Összesen 15617 K 70 f.

Zombor, 1904. február 5. é.

Steiner Lajos, pénztáros.

HIRDETÉSEK.

4. szám.

II. 1904.

KIHIRDETÉS.

A nádalyi anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető-helyettes kihirdeti, hogy:

1. Puráty Lázár, ki családi állapotára nézve özvegy és a kinek vallása görög keleti, állása (foglalkozása) önálló szabómester, lakóhelye Nádaly, születési helye Nádaly, ideje 1876. évi január hó 11-ik napja s a ki néhai Puráty Kozma és Rákity Alexandra szülőknek fia.

2. Sztokovity Milana, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása görög keleti, lakóhelye Banostor (Szerém megye, iloki járás, születési helye Banostor (Szerém megye, iloki járás), ideje 1883. évi május hó 7-ik napja s a ki Sztokovity Gábor és Sztagyity Éva szülőknek leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Pelhivatnak mindazok, akiknek a nevezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi eljárással (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsek be.

Ezt a kihirdezt a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Nádalyon s „Bácska” című lapban. Kelt Bácsvaszton, 1904. évi május hó 0-ik napján.

Elme István,
anyakönyvvezető-helyettes.

Egy minden tekintetben kifogástalan úriember kerestetik

ÜGYNÖKÜL

Zomborba s annak környékére fix fizetéssel.

„STANDARD” életbiztosító-társaság UJVIDÉK; Pongrácz, titkár.

NÉPBANK

BEJEGYZETT TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. szövetségi tagokat a folyó évi február hó 21-én délelőtt 10 órakor a zombori kereskedelmi és iparbank helyiségében tartandó

XX. rendes közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghívni.

Az 1903. évről szóló mérleg, egy a felügyelő-tanács jelentése a titkári hivatalban megtekinthető.

NAPIREND:

1. Igazgatósági jelentés az üzletről, mérleg előterjesztése és jóváhagyása, a nyereségelosztás meghatározása.

2. Felügyelő-tanács jelentése.

3. Felmentvény megadása.

4. A felügyelő-tanács, egy az igazgatósági tagoknak kiegészítése.

Zombor, 1904. február hó 14-én.

NÉPBANK

bejegyzett takaré- és hitelszövetkezet igazgatósága.

Pályázat. 3-3

Kernyaján elhalálozás folytán üresedésbe jött római katolikus tanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalmazása: 1. 928 korona készpénzfizetés a községi pénztárból havi előleges részletekben; 2. törvényes ötödéves korpótlék; 3. 200 korona lakbér; 4. gazdasági ismétlő oktatásért 60 korona; 5. 2 öl kemény fa helyett 60 korona; 6. téli fűtőszalma fejében 60 korona.

Azon esetre, ha helybeli lesz ezen állásra megválasztva, egy annak állása lesz betöltve. Ezen állás javadalmazása: 1. 928 korona készpénzfizetés; 2. törvényes ötödéves korpótlék; 3. 120 korona lakpénz; 4. 60 korona ismétlő oktatásért; 5. 2 öl kemény fa házhoz szállítva; 6. elegendő téli fűtőszalma szintén házhoz szállítva. Megjegyzendő, hogy ezen állás csak ideiglenes, míg t. i. az apácák elfoglalják a leányoktatást.

Ha ezen állásra szintén egy helybeli lesz megválasztva, akkor egy harmadik állás is lesz betöltve, melynek javadalmazása: a) 800 kor. készpénzfizetés; b) a törvényes ötödéves korpótlék. Ezen állás is csak ideiglenes, míg t. i. az apácák elfoglalják a leányoktatást.

Pályázhatnak férfiak és nők, kik a magyar és német nyelvben teljes jártassággal bírnak; megjegyzendő, ha az utolsó állásra tanítónő választatik, egy az kap még 60 koronát a kézimunka-tanításért. **Pályázati határidő február 28.** Kérvények, melyekben különösen kiténtetendő, hogy a pályázó előléptetés esetén reflektál-e a második vagy esetleg a harmadik állásra is, a kernyajai római katolikus iskolaszékre címezve, nagyságos és főtisztetendő Mészner István apát-esperes urhoz Bezdánba (Bácsmegeye) küldendő. Az állás választás után azonnal elfogalandó.

Kernyaja, 1904. január 11.

Schauer Ferenc, Pevny Domonkos,
r. k. iskolaszéki elnök. r. k. iskolaszéki jegyző.

Jegyző urak figyelmébe.

22 évi gyakorlattal bíró, közigazgatási tanfolyamot végzett és jegyzői iroda önálló vezetésére képes okleveles s. jegyző alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 4-3

Lapunk kiadóhivatalában egy jó házból való fiú

TANONCUL
felvétetik fizetéssel.

Rohonezy Gida Törökbecse
gyöngyszigeti telivér ménestelepén
(Bácsföldvárral szemben)

eladó egy igen szép, fejlett, hibátlan 4 éves sárga 168 ctm. magas telivér

„Világos“ nevű mén.

Apja „Xaintreilles“, anyja „Walkure“. Ára 500 forint.
— Levélcim: Rohonezy Gida Törökbecse. 3-3

Kiadó Kovácsműhely.

A bezdáni ut 175. szám alatt fekvő

kovácsműhely,

kapcsolatban egy csinos lakással, május hó elsejétől fogva vagy teljes felszereléssel, vagy felszerelés nélküli kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál **Zmeko István** kovácsmester. 2-2

65. szám.

1904.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbírószág 1904. évi V. 1543. számú végzése következtében dr. Szegvári Sándor budapesti ügyvéd által képviselt Sugár Armin budapesti lakos javára Schilling Fülöp és neje bezdáni lakosok ellen 205 korona és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 909 koronára becsült kész férfiruhák és butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírószág V. 1543/2. 1903. sz. végzése folytán 205 korona tökekövetelés, ennek 1903. évi november hó 26. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 7 korona 07 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Bezdánban adós lakásán leendő eszközzésére 1904. évi február hó 24-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1904. évi február hó 4 én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

79. szám.

tkvi 1903.

Árverési hirdetmény.

A hódásghí kir. járásbírószág mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy néhai Tyéltty András hagyatékához tartozó ingatlanok önkéntes árverési ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghí kir. járásbírószág) területén lévő, Bács községben fekvő, a bási 991. számú betétben A. I. 1-2. sor, 1281/5, 1282/6. hrsz. alatt foglalt Tyéltty András tulajdonául bejegyzett 174 □ öl kertre, 611 öl. számú ház és 86 □ öl udvarra, az árverést 734 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1904. évi március hó 17-ik napján délutáni 2 órakor Bács község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 73 kor. 40 fillért készpénzben vagy az 1881-ik évi LX-ik törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hódásghon, a kir. járásbírószág mint tkvi hatóságnál, 1903. évi december hó 12-én.

Szabó Imre,
kir. járásbíró.

Egy teljesen jó karban levő

concert zongora

(Wolf-féle gyártmány)

azonnal eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 3-2

NAGY ALKALMI VÁSÁR!

Most érkezett:

Legdivatosabb francia batisztok

Női ruhakelme különlegességek

Eredeti Sigl-féle rumburgi vásznak

Női bluze-selymek

Angol férfiszövetek

Schroll-schiffonok

bámulatos olcsó árakban.

Fenti cikkek a legdivatosabb kivitelben rövid ideig kaphatók

TUNA GUSZTÁVNÁL.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.